

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/6308. számú

törvényjavaslat

a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről

Előadó: dr. Veres János
pénzügyminiszter

Budapest, 2008. szeptember

2008. évi ... törvény

a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről

Az Országgyűlés az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)* pontja szerinti feladatkörében eljárva a következő törvényt alkotja:

I. Fejezet

A távhőszolgáltatás hatékonyabbá tételéhez szükséges intézkedések

1. §

A távhő lakossági felhasználóit sújtó versenyhátrány csökkentésében és megszüntetésében való közreműködés állami feladat.

2. §

(1) A központi költségvetés az energiafelhasználás hatékonyabbá tétele, ezáltal a távhőfelhasználás költségeinek csökkentése érdekében a távhőt felhasználó lakóépületek és lakások felújításához külön jogszabályban meghatározottak szerint támogatást nyújt.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatások nyújtásánál elsőbbséget kell biztosítani a távhőfogyasztás szabályozását és mérhetővé tételét lehetővé tevő egyedi fűtésszabályozás kialakítása érdekében történő felújításoknak.

(3) A (2) bekezdés szerinti támogatások pályázati feltételeit úgy kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye a lakóközösséget terhelő saját rész helyi önkormányzat általi átvállalását.

(4) A társasházi tulajdonostársak a távhőfogyasztás szabályozását és mérhetővé tételét lehetővé tevő korszerűsítésről, illetve az ezzel közvetlenül összefüggő kérdésekről az összes tulajdoni hányad több mint felével határoznak.

3. §

A központi költségvetés a lakossági távhőfogyasztók számára a távhőszolgáltatás igénybevételéhez – a távhőfogyasztás szabályozhatóságának és mérhetőségének általánossá válásáig fennálló versenyhátrány csökkentése érdekében – külön jogszabályban meghatározottak szerint, a fogyasztó jövedelmi helyzetére figyelemmel differenciált összegű támogatást nyújt.

II. Fejezet

Az energiaellátók jövedelemadója

A jövedelemadó alanya

4. §

(1) A jövedelemadó alanya az energiaellátó, kivéve, ha adóbevallást a cégbejegyzési eljárás befejezése miatt ad be.

(2) A jövedelemadó kötelezettséget a külföldi vállalkozó kizárólag a belföldi telephelye útján végzett tevékenysége alapján állapítja meg.

Az adókötelezettség

5. §

(1) A jövedelemadóból származó bevétel a központi költségvetést illeti.

(2) A jövedelemadó alanya az adókötelezettség teljesítése során az e törvényben nem szabályozott kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint jár el.

A jövedelemadó alapja

6. §

(1) A jövedelemadó alapja az adóévi beszámolóban kimutatott adózás előtti eredménynek a (2) bekezdésben felsorolt tételekkel növelt, a (3) bekezdésben felsorolt tételekkel csökkentett és a (6) bekezdés szerint módosított, továbbá ha nemzetközi szerződés így rendelkezik, a külföldi telephely útján végzett tevékenység révén keletkezett, a telephelynek betudható, külföldön adóztatható, e törvény szerinti jövedelemadó-alapnak megfelelő tartalmú jövedelmet nem tartalmazó pozitív összege.

(2) Növelő tételek:

- a) a jövedelemre tekintettel külföldön megfizetett (fizetendő), ráfordításként elszámolt adó,
- b) a visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, véglegesen átadott pénzeszköz, az ellenérték nélkül átvállalt kötelezettség egyéb vagy rendkívüli ráfordításként az adóévi adózás előtti eredmény terhére elszámolt összege,
- c) az adóalany jogutódlással (átalakulással) történő megszűnése esetén a jogelődnél utolsó adóévében, az adóalanyból történő kiválás esetén a jogutódnál első adóévében, a végleges vagyonmérlegében kimutatott pozitív összevont ártértékelési különbözet, a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel,
- d) a (3) bekezdés c) pontja alapján csökkentő tételként figyelembe vett összegből a kedvezményezett részesedéscsere alapján megszerzett részesedés bekerülési értéke csökkentéseként, könyv szerinti értéke kivezetéseként az adóévben bármely jogcímen elszámolt (de összesen legfeljebb a részesedésre az említett rendelkezés alapján csökkentő tételként figyelembe vett) összeg, továbbá az adóalany

jogutód nélküli megszűnésének adóévében a (3) bekezdés *c)* pontja alapján csökkentő tételként figyelembe vett összegből az a rész, amelyet az adóalany még nem számolt el növelő tételként,
e) a (3) bekezdés *d)* pontja alapján csökkentő tételként figyelembe vett összegből a kedvezményezett átalakulás alapján megszerzett részesedés bekerülési értéke csökkentéseként, könyv szerinti értéke kivezetéseként az adóévben bármely jogcímen elszámolt (de összesen legfeljebb a részesedésre az említett rendelkezés alapján csökkentő tételként figyelembe vett) összeg, továbbá az adóalany jogutód nélküli megszűnésének adóévében a (3) bekezdés *d)* pontja alapján csökkentő tételként figyelembe vett összegből az a rész, amelyet az adóalany még nem számolt el növelő tételként,
f) a forintról devizára, devizáról forintra vagy devizáról más devizára való áttérés során a tőketartalék növeléseként elszámolt átszámítási különbözetek összege az áttérést követő adóévben,
g) az adóellenőrzés, önellenőrzés során megállapított, adóévi költségként, ráfordításként vagy adóévi nettó árbevétel, bevétel, aktivált saját teljesítmény csökkentéseként elszámolt összeg.

(3) Csökkentő tételek:

a) az adózás előtti eredmény javára elszámolt kapott (járó) osztalék, az ellenőrzött külföldi társaságtól kapott osztalék kivételével,
b) az adózás előtti eredmény javára elszámolt visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás, juttatás, véglegesen átvett pénzeszköz, az ellenérték nélkül átvállalt tartozásnak az adóévi adózás előtti eredmény javára elszámolt összege,
c) a kedvezményezett részesedéscsere alapján kivezetett részesedésre az adóévben elszámolt árfolyamnyereség a megszerzett társaság tagjánál (részvényesénél), ha a tag (a részvényes) alkalmazni kívánja e csökkentő tételt, feltéve, hogy a tag (a részvényes) a kedvezményezett részesedéscsere alapján megszerzett valamennyi részesedést elkülönítetten tartja nyilván,
d) a kedvezményezett átalakulásban részt vevő társaság tagjánál (részvényesénél) az átalakulás következtében kivezetett részesedés könyv szerinti értékét meghaladóan a társaság jogutódjában szerzett részesedés bekerülési értékeként az adóévben elszámolt bevétel, ha a tag (a részvényes) alkalmazni kívánja e csökkentő tételt, feltéve, hogy a tag (a részvényes) a kedvezményezett átalakulás alapján megszerzett valamennyi részesedést elkülönítetten tartja nyilván,
e) kedvezményezett eszközátruházás esetén az átruházó társaságnál – választása szerint, az átvevő társasággal írásban kötött szerződés alapján, a (5) bekezdésben meghatározott feltételekkel – az önálló szervezeti egység átruházása alapján elszámolt bevételnek az átadott eszközök könyv szerinti értékét meghaladó része,
f) a forintról devizára, devizáról forintra vagy devizáról más devizára való áttérés következtében az eredménytartalék csökkentéseként elszámolt átszámítási különbözetek összege az áttérést követő adóévben,
g) az adóellenőrzés, önellenőrzés során megállapított, adóévi bevételként, vagy aktivált saját teljesítmény növeléseként vagy adóévi költség, ráfordítás csökkenéseként elszámolt összeg.

(4) Kedvezményezett átalakulás esetén a jogelőd, illetve a jogutód – választása szerint – nem alkalmazza a (2) bekezdés *c)* pontját, feltéve, hogy a jogutód létesítő okirata tartalmazza a (6) bekezdésben foglaltak alkalmazására vonatkozó kötelezettségvállalást.

(5) A (3) bekezdés *e)* pont alkalmazásának feltétele, hogy a kedvezményezett eszközátruházás alapjául szolgáló írásbeli szerződés tételesen tartalmazza az átvett eszközöket és kötelezettségeket (ideértve a passzív időbeli elhatárolást is), és azoknak az átadás napjára az átruházó társaságnál kimutatott bekerülési értékét, könyv szerinti értékét és számított nyilvántartási értékét, valamint a (6) bekezdésben foglaltak alkalmazására vonatkozó kötelezettségvállalást.

(6) Kedvezményezett átalakulás esetén a jogutód a jogelődtől átvett, kedvezményezett eszközátruházás esetén az átvevő társaság az átruházó társaságtól átvett eszközöket és kötelezettségeket (ideértve a passzív időbeli elhatárolást is) figyelembe véve az átalakulást, illetve az eszközátruházást követően a jövedelemadó-alapját úgy határozza meg, mintha az átalakulás, illetve a kedvezményezett eszközátruházás nem történt volna meg. Kedvezményezett átalakulás esetén a jogutód, kedvezményezett eszközátruházás esetén az átvevő társaság az átértékelt, illetve átvett eszközöket és kötelezettségeket elkülönítve tartja nyilván, és e nyilvántartásban feltünteti a jogelődnél az átalakulás napjára, illetve az átruházó társaságnál az átadás napjára kimutatott bekerülési értéket, könyv szerinti értéket, számított nyilvántartási értéket, valamint az eszköz, a kötelezettség alapján általa az átalakulást, illetve az átvételt követően a jövedelemadó-alap módosításaként elszámolt összeget is.

(7) A (4), illetve (5) bekezdésben foglaltak alkalmazásának további feltétele, hogy átalakuláskor a jogelőd (kiválás esetén, továbbá, ha a jogelőd külföldi vállalkozónak nem minősülő külföldi személy, akkor a jogutód), kedvezményezett eszközátruházáskor az átadó, (ha az átadó külföldi vállalkozónak nem minősülő külföldi személy, akkor az átvevő) a választását az átalakulás, illetve az eszközátruházás adóévről szóló bevallásában bejelenti az adóhatóságnak.

(8) Amennyiben az adóalany kapcsolt vállalkozásával a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tao. tv.) 18. §-a alá tartozó jogügyletet köt, úgy az adóalap megállapításkor köteles az abban foglaltakat megfelelően alkalmazni.

(9) A külföldről származó jövedelmet e § rendelkezései szerint kell megállapítani. Ennek során a külföldről származó jövedelem megállapításánál kell figyelembe venni az e bevétel megszerzéséhez közvetlenül hozzárendelhető költségeket, ráfordításokat, adózás előtti eredményt módosító tételeket. A külföldről származó árbevétel és bevétel összegének az összes árbevétel és bevétel összegéhez viszonyított arányában kell megosztani a külföldről származó jövedelem megszerzéséhez közvetlenül hozzá nem rendelhető – de nem a kizárólag belföldről származó jövedelemhez felmerült – költségeket, ráfordításokat, adózás előtti eredményt növelő, csökkentő tételeket.

(10) Az (9) bekezdés szerinti összeget a jövedelem jogcíme szerint és forrásállamonként külön-külön kell meghatározni. Az egyes jövedelmek alapján levont jövedelemadó nem haladhatja meg az adott jövedelemre jutó jövedelemadót, de legfeljebb a külföldön fizetett (fizetendő), illetve a nemzetközi szerződés alapján külföldön érvényesíthető adó közül a kisebb összeget.

(11) A több engedéllyel rendelkező adóalanynál az adóalap a (2) –(9) bekezdés alapján meghatározott összegnek az arányos része, azzal, hogy az arányt a jövedelemadó alól kivett engedélyes tevékenységek – a beszámoló kiegészítő mellékletében bemutatott – eredményének az adóalany eredményének százalékában (kéttizedesjegyre) számítva kell meghatározni.

A jövedelemadó mértéke

7. §

A jövedelemadó a pozitív adóalap 8 százaléka.

A jövedelemadó bevallása, megfizetése

8. §

(1) A fizetendő jövedelemadó a 7. § szerint megállapított összeg, csökkentve az (2) bekezdés szerint beszámított összeggel.

(2) Az adóalany az adóév utolsó hónapjának 20. napjáig bevallja és megfizeti a várható jövedelemadó 90 százalékát. Ez a kötelezettség nem vonatkozik arra az adóalanyra, amelynek az adóévet megelőző adóévben az éves szinten számított árbevétele nem haladta meg az 50 millió forintot.

(3) A fizetendő jövedelemadót az adózás rendjéről szóló törvényben a társasági adóra előírt határidőben kell megállapítani, bevallani és megfizetni, illetve ettől az időponttól lehet visszaigényelni.

Vegyes rendelkezések

9. §

(1) A jövedelemadót a társasági adóval azonosan kell elszámolni.

(2) A naptári évtől eltérő üzleti (adó-) évet alkalmazó adóalany a jövedelemadó kötelezettséget az adóéve első napján hatályos szabályok szerint teljesíti.

(3) Ha nemzetközi szerződés a külföldön fizetett (fizetendő) adó beszámításáról rendelkezik, akkor a megállapított jövedelemadóból adóvisszatartás formájában levonható a külföldön fizetett (fizetendő) adó, de a beszámított összeg az adóévre fizetendő más jövedelem- vagy vagyonadó csökkentéseként nem érvényesíthető.

Fogalmak

10. §

E fejezet alkalmazásában

1. *energiaellátó*: szénhidrogén kitermelési tevékenységet végző, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény szerinti bányavállalkozó, a kőolajtermék előállító, a jövedéki engedélyes kőolajtermék nagy- és kiskereskedő, továbbá a Magyar Energia Hivatal által kiadott engedéllyel rendelkező gazdasági társaság, szövetkezet, külföldi vállalkozó, a villamos energia elosztására vonatkozó működési engedéllyel, az átviteli rendszerirányításra vonatkozó működési engedéllyel, földgázelosztásra, vagy földgázszállításra vonatkozó engedéllyel, villamos energia, vagy földgáz egyetemes szolgáltatásra vonatkozó működési engedéllyel, valamint földgáz közüzemi nagykereskedelmi, vagy közüzemi szolgáltatói engedéllyel rendelkező gazdasági társaság, szövetkezet, külföldi vállalkozó – ezen engedély szerinti tevékenysége tekintetében történő – kivételével,
2. *beszámoló*: a számvitelről szóló törvény szabályai szerint készített beszámoló, ide nem értve a konszolidált beszámolót; az adóévről beszámoló készítésére nem kötelezett esetben a számvitelről szóló törvény kettős könyvvitelt vezetőkre vonatkozó előírásai szerint készített nyilvántartás;
3. *telephely*: az adóalany tevékenysége gyakorlásának a székhelytől különböző helyen lévő, a cégjegyzékben feltüntetett helye, a külföldön lévő telephely, illetve külföldi székhelyű adóalany esetében a nemzetközi szerződésben meghatározott belföldön lévő telephely;
4. *külföldi vállalkozó*: a Tao. tv. 2. §-ának (4) bekezdésében meghatározott személy;
5. *árbevétel*: a Tao. tv. 4. § 4. pontjában meghatározott fogalom;
6. *ellenőrzött külföldi társaság*: a Tao. tv. 4. § 11. pontjában meghatározott fogalom;

7. *kedvezményezett átalakulás*: a Tao. tv. 4. § 23/a. pontjában meghatározott fogalom, figyelembe véve a Tao. tv. 4. § 32/a. pontjában foglaltakat is;

8. *kedvezményezett eszközátruházás*: a Tao. tv. 4. § 23/b. pontjában meghatározott fogalom, figyelembe véve a Tao. tv. 4. § 32/a. pontjában foglaltakat is;

9. *kedvezményezett részesedéscsere*: a Tao. tv. 4. § 23/c. pontjában meghatározott fogalom, figyelembe véve a Tao. tv. 4. § 32/a. pontjában foglaltakat is.

III. Fejezet

Az árképzés átláthatóságának érdekében szükséges törvénymódosítások

11. §

A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Thtv.) 4. § (1) bekezdése a következő új *d*) ponttal egészül ki:

[A Magyar Energia Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) az e törvény hatálya alá tartozó és hatáskörébe utalt létesítmények és engedélyesek tekintetében]

„*d*) ellátja az ármegállapítással összefüggő, e törvényben meghatározott feladatokat.”

12. §

A Thtv. 57. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, egyben a jelenlegi (3) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik:

„(3) A távhőszolgáltatás csatlakozási díját és a lakossági távhőszolgáltatás díját, illetve a távhőnek a távhőtermelő és a távhőszolgáltató közötti szerződésben meghatározott árát külön jogszabályban meghatározott szempontok szerint úgy kell meghatározni, hogy az a hatékonyan működő vállalkozó szükséges és indokoltan felmerült ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson.”

13. §

A Thtv. a VIII. fejezetet megelőzően a következő új 57/A-C. §-okkal egészül ki:

„57/A. § (1) A távhőszolgáltatás csatlakozási díjának és a lakossági távhőszolgáltatás díjának megváltoztatását a távhőszolgáltató kezdeményezi.

(2) A távhőszolgáltató az (1) bekezdés szerinti kezdeményezésében köteles részletesen és teljes körűen alátámasztani, hogy – az 57. § (3) bekezdésében meghatározottakra tekintettel – az adott díj megváltoztatását mely körülmények és milyen mértékben indokolják.

(3) A távhőszolgáltató az (1) bekezdés szerinti kezdeményezést a Hivatalnak megküldi, amely közigazgatási hatósági eljárás keretében dönt arról, hogy a díj a távhőszolgáltató által alátámasztott megváltozása esetén megfelel-e az 57. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott követelményeknek. A Hivatal eljárásáért a külön jogszabályban meghatározott igazgatási-szolgáltatási díjat kell fizetni. A Hivatal a határozatát a honlapján közzéteszi.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott eljárás során ügyfélnek minősül

a) a távhőszolgáltató,

- b) a távhőszolgáltatóval szerződésben álló távhőtermelő,
- c) a távhőszolgáltatással összefüggésben ármegállapítási hatáskörrel rendelkező helyi önkormányzat,
- d) az a társadalmi szervezet vagy alapítvány, amelynek alapszabályában, illetve alapító okiratában a szervezet céljai között a távhőszolgáltatás igénybevevői mint fogyasztók jogainak védelme szerepel.

(5) A távhőszolgáltató a kezdeményezését a Hivatalnak a (3) bekezdésben meghatározott tárgyú jogerős határozatával együtt küldi meg az ármegállapítási hatáskörrel rendelkező helyi önkormányzatnak.

(6) A kezdeményezést és a Hivatal határozatát az önkormányzat képviselő-testülete az ármegállapítás előtt 20 nappal köteles a honlapján, ennek hiányában a helyben szokásos módon közzétenni.

(7) A helyi önkormányzat a távhőszolgáltatás csatlakozási díját és a lakossági távhőszolgáltatás díját megállapító rendeletét a távhőszolgáltató olyan kezdeményezésével azonos tartalommal adhatja ki, amellyről a Hivatal jogerős határozatban megállapította, hogy az megfelel az 57. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott követelményeknek. E rendelkezés nem akadályozza annak, hogy a távhőszolgáltatás csatlakozási díját és a lakossági távhőszolgáltatás díját a helyi önkormányzat úgy határozza meg, hogy az alacsonyabb legyen, mint a távhőszolgáltató kezdeményezésében foglaltak alkalmazásával érvényesítendő ár.

(8) Ha a Hivatal a távhőszolgáltató kezdeményezésének kézhezvételétől számított 90 napon belül nem hoz határozatot, akkor a helyi önkormányzat a távhőszolgáltatás csatlakozási díját és a lakossági távhőszolgáltatás díját megállapító rendeletét a távhőszolgáltató olyan kezdeményezésével azonos tartalommal kiadhatja.

57/B. § (1) A Hivatal hivatalból indult közigazgatási hatósági eljárás keretében ellenőrizheti, hogy a távhőszolgáltatás csatlakozási díja és a lakossági távhőszolgáltatás díja, illetve a távhőtermelő és a távhőszolgáltató közötti szerződésben meghatározott ár megfelel-e az 57. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott követelményeknek. A Hivatal a határozatát a honlapján közzéteszi.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eljárás során ügyfélnek minősülnek az 57/A. § (3) bekezdésében meghatározott személyek és szervezetek.

(3) Ha a Hivatal az (1) bekezdésben meghatározott eljárása során azt állapítja meg, hogy a távhőszolgáltatás csatlakozási díja vagy a lakossági távhőszolgáltatás díja nem felel meg az 57. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott követelményeknek, a törvényben meghatározott egyéb jogkövetkezmények alkalmazásán túl a távhőszolgáltatót felszólítja, hogy az kezdeményezze a díj megváltoztatását, illetve a helyi önkormányzat távhőszolgáltatás csatlakozási díját és a lakossági távhőszolgáltatás díját megállapító rendeletének vizsgálata érdekében a törvényességi ellenőrzési hatáskörében eljáró közigazgatási hivatalhoz fordul.

(4) Ha a Hivatal az (1) bekezdésben meghatározott eljárása során azt állapítja meg, hogy a távhőtermelő és a távhőszolgáltató közötti szerződésben meghatározott ár nem felel meg az 57. § (2)-(3) bekezdésében meghatározott követelményeknek, a távhőtermelőt és a távhőszolgáltatót felszólítja az ár megváltoztatására. Ha a felszólításnak a távhőtermelő és a távhőszolgáltató harminc napon belül nem tesz eleget, a Hivatal – a törvényben meghatározott egyéb jogkövetkezmények alkalmazásán túl – a szerződés e rendelkezése törvénybe ütközésének megállapítása érdekében keresetet indíthat.

57/C. § (1) A távhőszolgáltató honlapján közzéteszi és a Hivatalnak – az erre a célra fenntartott honlapon való közzététel céljából – haladéktalanul megküldi

- a) a távhőszolgáltató és a távhőtermelő közötti hővásárlási és ármegállapítási célú megállapodásokat,
- b) a távhőszolgáltató és a helyi önkormányzat között a helyi önkormányzat területén közüzemi szolgáltatás ellátására kötött megállapodásokat,
- c) a távhőszolgáltató és a helyi önkormányzat közötti hőszolgáltatási és ármegállapítási célú megállapodásokat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott megállapodásokból a távhőszolgáltató törölheti a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai

módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó olyan üzleti titkokat, amelyek megismerése a távhőszolgáltató vagy a távhőtermelő üzleti tevékenységének végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna.

(3) Nem törölhető a (2) bekezdés szerint

- a) az alkalmazott ár, illetve díj mértéke, a díjstruktúra,
 - b) a költségtételek megjelölése és mértéke, a figyelembe vétel módja,
 - c) a díjtételek megjelölése és mértéke, a figyelembe vétel módja,
 - d) az elvárt nyereség meghatározása,
 - e) a kapcsolt és a megújuló energiaforrással történő energiatermelés kimutatható környezetvédelmi és gazdasági előnyei – az 57. § (2) bekezdés c) pontja szerinti – figyelembe vételének módja, és
 - f) minden egyéb olyan adat, amely az árképzés, illetve a díjmegállapítás alapjául szolgál.
- (4) A távhőszolgáltató – az (1) bekezdésben foglaltakon túl – a honlapján közzéteszi
- a) az üzletszabályzatát,
 - b) a felhasználói panaszok intézésével kapcsolatos információkat,
 - c) a feladatkörrel rendelkező fogyasztóvédelmi szervek és felhasználói társadalmi érdekképviselők elérhetőségét,
 - d) a számvitelről szóló törvénynek megfelelő formában az előző gazdálkodási év adatait,
 - e) külön jogszabályban meghatározott információkat,
 - f) a távhőszolgáltató szolgáltatási területén elérhető, a távhőszolgáltatással kapcsolatos támogatások feltételeit, pályázatok adatait.”

14. §

A Thtv. 60. § (2) bekezdése a következő új d)-e) pontokkal egészül ki:

(Az energiapolitikáért felelős miniszter rendeletben)

- „d) az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben meghatározza az 57. § (3) bekezdése szerinti szempontokat,
- e) az 57. § (3) bekezdése szerinti eljárásban kötelezően benyújtandó adatok körét.”

15. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg

- a) a távhőt felhasználó lakóépületek és lakások felújításához nyújtandó támogatás,
- b) a lakossági távhőfogyasztók számára a távhőszolgáltatás igénybevételéhez nyújtandó támogatás szabályait.

16. §

(1) Ez a törvény 2009. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény 7. § (5) bekezdésében a „rendeletben állapítja meg, az energiapolitikáért felelős miniszter véleményének beszerzését követően” szövegrész helyébe a „külön törvényben meghatározottak szerint rendeletben állapítja meg” szöveg lép.

(3) A társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény 29. § (1) bekezdésében a „rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokról” szövegrész helyébe a „rendes gazdálkodás körét meghaladó kiadásokról – ha törvény eltérően nem rendelkezik –” szöveg lép.

(4) Hatályát veszti a Thtv. 6. § (2) bekezdés *b)* pontjának harmadik és negyedik mondata, a 10. § *b)* pontja, valamint a 60. § (2) bekezdés *a)* pontjában az „[5. § (2)-(3) bekezdések]” szövegrész.

(5) Ez a törvény a következő európai uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) az 1990. július 23-i 90/434/EGK tanácsi irányelv a különböző tagállamok társaságainak egyesülésére, szétválására, eszközátruházására és részesedéscseréjére alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről;

b) a 2005. február 17-i 2005/19/EK tanácsi irányelv a különböző tagállamok társaságainak egyesülésére, szétválására, eszközátruházására és részesedéscseréjére alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló 90/434/EGK irányelv módosításáról.

(6) E törvény 2011. január 1-én hatályát veszti azzal, hogy az adóalany a 2010. adóévre vonatkozó adómegállapítási, -bevallási, megfizetési kötelezettségeit a 2010. december 31-én hatályos szabályok szerint teljesíti.

INDOKOLÁS

a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Általánosan kialakult nézet a távhőellátásról, hogy az egyik leggazdaságosabb fűtési mód, és mind energiatakarékossági, mind környezetvédelmi szempontból előnyös, így használatát ösztönözni érdemes. Hazánkban a távhőellátás versenyképessége jelenleg nem biztosított, amelyet a távhőszolgáltatásnak a többi fűtési móddal szembeni magas ára, és a növekvő fogyasztói elégedetlenség is jelez.

Jelen törvényjavaslat célja, hogy összehangolt intézkedésekkel, megfelelő szabályozási és támogatási eszközök bevezetésével, illetve a fogyasztói érdekek érdemi védelmével segítse elő a távhőszolgáltatás versenyképességének javítását.

A versenyképesebbé tételhez szükséges intézkedések egyik napról a másikra nem hoznak eredményt. Addig is, amíg a szabályozási és korszerűsítési eszközökkel elérhető a távhő árának érdemi csökkenése, támogatni szükséges azokat a fogyasztókat, akik ma tipikusan – megfelelő infrastruktúra hiányában – nem hozhatnak érdemi fogyasztói döntéseket az igénybe venni kívánt energia mennyiségéről.

A távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéhez szükséges forrásokat a törvényjavaslat az utóbbi időszakban jelentős, a nemzetgazdasági átlagot messze meghaladó jövedelmezőségű vállalkozásokra átminti időre, két évre kivetett különadóval kívánja biztosítani.

A törvényjavaslat emellett – az önkormányzatok függetlenségének tiszteletben tartása mellett – megteremti a távhőszolgáltatás ármeghatározásának transzparenciáját, illetve annak ellenőrzését.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1-3. §-okhoz

A törvényjavaslat rögzíti, hogy a távhő lakossági felhasználóit sújtó versenyhátrány csökkentésében és megszűntetésében való közreműködés állami feladat. Ezen állami feladat ellátása érdekében egyrészt a lakások korszerűsítéséhez ír elő állami támogatást a törvényjavaslat, másrészt megteremti a távhőfelhasználás támogatásának törvényi alapjait.

A támogatások részletes szabályainak meghatározására a Kormány kap felhatalmazást, azonban azt maga a törvényjavaslat rögzíti, hogy a korszerűsítési célú támogatásnál lehetővé kell tenni – a helyi önkormányzatok támogatása révén – az önrész nélküli korszerűsítést, illetve hogy a távhőfelhasználás támogatása során – az alanyi jogú támogatás lehetőségét ki nem zárva – a fogyasztó anyagi helyzetére figyelemmel differenciált összegű támogatást lehet meghatározni.

A távhőfelhasználás mérhetővé és szabályozhatóvá tételének megkönnyítése érdekében rögzíti a törvényjavaslat, hogy az azzal közvetlenül összefüggő kérdésekben a társasházi tulajdonostársak egyszerű többséggel dönthetnek.

A 4-10. §-okhoz

A távhőfelhasználás korszerűsítésének, illetve igénybevételeinek támogatásához szükséges költségvetési források megteremtését szolgáló adó alanyai az energiaellátó tevékenységet folytató vállalkozások, illetve az ilyen tevékenységet belföldön telephelyen végző külföldi vállalkozások. A törvényjavaslat szerint az új adó a központi költségvetés bevétele, továbbá utalást tartalmaz az adózás rendjéről szóló törvény szerinti eljárásra.

Az adó alapja főszabály szerint az adózás előtti nyereség, amely átalakuláskor és kedvezményezett eszközátruházáskor módosítandó annak érdekében, hogy a törvény összhangban legyen az egyesülési irányelvben (az 1990. július 23-i 90/434/EGK tanácsi irányelvben és módosításában a különböző tagállamok társaságainak egyesülésére, szétválására, eszközátruházására és részesedéscseréjére alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló irányelvben) foglaltakkal. Az adó alapja módosítandó a kapott és adott támogatással (ide értve a követelés elengedést, tartozásátvállalást is) annak érdekében, hogy a nyereséges vállalkozás a nyereség csoporton belüli átadásával ne kerülhesse el az adófizetési kötelezettséget, illetve olyan tételekkel, amelyek a számviteli elszámolásból következően korrekció nélkül kétszeres adófizetést jelentenének (pl. a kapott osztalék). Az adóalap korrekciójára vonatkozó szabályokat tartalmaz a törvényjavaslat a szokásos piaci ártól eltérő ár alkalmazása, illetve a külföldi telephelyen keletkezett jövedelem egyezményeknek megfelelő kezelése miatt is.

A törvényjavaslat az adó mértékét 8 százaléokban határozza meg. Ennek alapján a várható költségvetési bevétel 30 milliárd forint. Az új jövedelemadóra kétszer kell befizetést teljesíteni. A várható adónak a 90 százalékát az adóév utolsó hónapjában kell megfizetni, a különbözettel pedig az adóbevallással egyidejűleg kell elszámolni.

A 11-14. §-okhoz

A távhőszolgáltatás esetén az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény a lakossági távhőszolgáltatás díjának a megállapítását a települési önkormányzat képviselő-testülete hatáskörébe utalta. Az ármegállapítói feladatokon túlmenően a távhőtörvény alapján az önkormányzat képviselő-testülete rendeletben határozza meg az áralkalmazási és díjfizetési feltételeket is.

A gyakorlatban azonban a díjképzési előírásokat, a távhőszolgáltatási díjak szerkezetét, a díjképzési elemeket, azok megállapításának módját az önkormányzat ármegállapító rendelete, az önkormányzat és a távhőszolgáltató közötti, közszolgáltatás ellátására irányuló szerződés, vagy akár egy együttműködési megállapodás is tartalmazhatja, függetlenül attól, hogy a távhőszolgáltató és az önkormányzat között milyen tulajdonosi kapcsolatok vannak.

A távhőszolgáltatás díjmegállapításának átláthatósága és megalapozottsága érdekében léteznek ugyan jogszabályi előírások, például a távhőtörvény szerint az önkormányzat képviselő-testülete az ármegállapítás előtt köteles a fogyasztóvédelmi hatóság, továbbá a felhasználói érdekképviselők véleményét kikérni, az ártörvény, valamint a távhőtörvény végrehajtási rendelete szerint az önkormányzati díjmegállapítást az energiapolitikáért felelős miniszter jogosult véleményezni, továbbá a távhőtörvény alapján az önkormányzat jegyzője ellenőrzi a távhőszolgáltató ármeghatározó tényezőinek, költségeinek indokoltságát, és a távhőtörvény végrehajtási rendeletében szereplő Távhőszolgáltatási Közütemi Szabályzat meghatározza a távhőszolgáltató által közzéteendő működési-gazdálkodási adatok körét (bár az nem derül ki a szabályzatból egy hiba folytán, hogy milyen

honlapon). Ennek ellenére a távhőszolgáltatásban részesülő fogyasztók többsége számára a távhőszolgáltatási díjak megalapozottsága kérdéses, és növekvő elégedetlenség forrása. A távhőszolgáltatási díjak releváns társadalmi megítélését nehezíti, hogy az egyes településeken érvényes távhődíjak összehasonlíthatósága nehézkes, időigényes vizsgálatot, fogyasztói utánajárást igényel, a jogszabályok által a távhőszolgáltatóknak előírt adatközlés nem alkalmas a távhőszolgáltató működési hatékonyságának a megítélésére, a távhőszolgáltatók egy része nem tesz eleget teljes mértékben a közzétételi kötelezettségeinek, az önkormányzatok az ármegállapítás során legtöbbször nem veszik figyelembe az érdekképviselői szervezetek és az energiapolitikáért felelős miniszter véleményét, a fogyasztók számára a díjmegállapítási eljárás bizonyos esetekben ismeretlen, ha nem az önkormányzati rendeletben, hanem az önkormányzat és a szolgáltató közötti szerződésen vagy megállapodáson alapszik, ha a díjmegállapítás eljárás ismert is a fogyasztók előtt a rendeletbe foglalás miatt, önkormányzati rendelet nem feltétlenül sorolja fel az összes érvényesített díjelemet (pl. felújítási díjelem, menedzsmentdíj), és többnyire egyáltalán nem tünteti fel azok mértékét (pl. beépített nyereséghányad, indokoltnál sokszor magasabb amortizációs kulcs).

A törvényjavaslat a fentebb kifejtettek szerint a távhőszolgáltatással összefüggő ármegállapítási hatásköröket – mint helyi közügyeket – a helyi önkormányzatnál hagyja, biztosítja ugyanakkor, hogy az ármegállapítás átláthatóan történjen, és megteremti ennek a közhatalmi ellenőrzését is.